

ՊԱՀԱՆՋՈՒԿՆԵՐԻ ՊԱՀԱՆՋԱՏԵՐ... ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԵՆԵՆ

Posted on April 1, 2015 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Պարոյր 3. Աղպաշեան , Պէյրուբ, 15 Ապրիլ 2015

Հայոց Ցեղասպանութեան 100ամեակը, իր ծրագիրներով ու գործունեութիւններով, ձեռնարկներով ու պատրաստութիւններով, ակտիւ քան տարիէ մը ի վեր իր վրայ կեդրոնացուցած է համայն հայութեան ուշադրութիւնը, համապետական թէ համաժողովրդային մակարդակներով:

Մեր նպատակը երբեք չէ այդ նշումները՝ իրենց զանազան դրսեւորումներով եւ արտայայտամիջոցներով, քննարկել կամ արժեւորել, որովհետեւ օրը-օրին կամ առիթէ-առիթ արդէն կատարուած են ատոնք, համապատասխան արձագանգներով եւ անդրադարձներով:

Պարոյր 3. Աղպաշեան , Պէյրուբ, 15 Ապրիլ 2015

Հայոց Ցեղասպանութեան 100ամեակը, իր ծրագիրներով ու գործունեութիւններով, ձեռնարկներով ու պատրաստութիւններով, ակտիւ քան տարիէ մը ի վեր իր վրայ կեդրոնացուցած է համայն հայութեան ուշադրութիւնը, համապետական թէ համաժողովրդային մակարդակներով:

Մեր նպատակը երբեք չէ այդ նշումները՝ իրենց զանազան դրսեւորումներով եւ արտայայտամիջոցներով, քննարկել կամ արժեւորել, որովհետեւ օրը-օրին կամ առիթէ-առիթ արդէն կատարուած են ատոնք, համապատասխան արձագանգներով եւ անդրադարձներով:

Այս յօդուածին գլխաւոր նպատակը բարձրաձայն մտորում մըն է, հրապարակային խորհրդածութիւն մը Հայոց Ցեղասպանութեան *Պահանջատիրութիւն* հասկացողութեան մասին, որ ամենօրեայ յաճախականութեամբ դարձաւ օրակարգ, արծարծուեցաւ ու հնչեց կազմակերպիչ մարմիններու կողմէ, բեմերէն թէ մամուլէն:

Հարիւր տարի անցած է Հայոց Ցեղասպանութեան վրայ, մինչ ցեղասպանութեան հայ ժողովուրդին ժառանգորդները, վերապրողներու եւ անոնց յաջորդող սերունդներու հերթականութեամբ, ականջալուր եղան (ու կ'ըլլան), իրագել դարձան (ու կը դառնան) մարդկութեան ԱՌԱՋԻՆ հաւաքական սպանդին, ջարդին ու կոտորածին, որ յետագային կոչուեցաւ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՄ, քանի որ ատիկա *կանխամտածուած* ու *նախածրագրուած* քաղաքական արարք մըն էր, որով ամբողջ ժողովուրդ մը կ'ենթարկուէր բնաջնջումի, *գիտակցուած* ոճով, բռնագաղթի, բռնաբարոմի ու բռնադատումի միջոցներով:

Հարիւր տարուան ընթացքին, Հայոց Ցեղասպանութեան գործընթացը, ներհայկական եւ արտհայկական առումներով, անցաւ տարբեր հանգրուաններէ ու զանազան փուլերէ, ուր՝

- Ճանաչումը
- Ընդունումը
- Հետապնդումը
- Ոգեկոչումը

արմատաւորելով ժամանակակիցներու թէ յաջորդակիցներու հոգիներու եւ եւութեան մէջ:

Այդուհանդերձ, պայմաններու եւ իրավիճակներու փոփոխութեամբ, աւելի քան տրամաբանական է, որ Պահանջատիրութիւնը եւս զգենուր նոր լիցք ու սլացք, որ հեռու ըլլար լոկ զգացական զեղումներէ, չմտար դասականութեան սահմաններուն մէջ, ինչ որ տասնեակ տարիներու «անցեալ»ով մը արդէն գերյագեցած էր:

Ժամանակն՝ է Պահանջատիրութիւն սահմանումին տալ՝

- Քաղաքական
- Իրաւական
- Օրէնսգիտական
- Փորձագիտական
- Միջազգայնական
- Համամարդկայնական

ՆՈՐ խորք ու բացատրութիւն, ուր մասնագիտական ներկայութիւնը, փորձառական վաստակը, ճանաչողական դերը, պատմական գիտութիւնը, յարաբերական հեղինակութիւնը հիմնական տեղ գրաւեն եւ, ամենէն կարելորդ, հայկական կողմը ունենայ իր «պատկառելի կազմ»ը, բաղկացած՝

- Ցեղասպանագետներէ
- Քաղաքագետներէ
- Դիւանագետներէ
- Օրէնագետներէ
- Իրաւագետներէ
- Մարդագետներէ

Ասիկա չի նշանակեր, թէ հայ ժողովուրդը չունի նման մասնագետներ, ընդհակառակը, ան աշխարհով մէկ տարածուած ցամաքամասերուն մէջ, ունի այնպիսի անուանիներ, որոնք պատուաբեր դիրքերու վրայ կը գտնուին, պատասխանատու հանգամանքներով, կը մնայ միայն զանոնք համախմբել, յանձնարարել, լիազօրել, որպէսզի Պահանջատիրութեան գործընթացը համաշխարհային հող շահելու կարելիութիւններ ու հնարաւորութիւններ ունենայ:

Մինչ այդ, եւ զուգահեռաբար, նոյնքան առաջնահերթութիւն ու հրատապութիւն է նոր սերունդը լուսաբանել ու դաստիարակել Պահանջատիրութեան այն հրամայականներուն մասին, որոնք անոր կու տան առարկայապաշտ, իրապաշտ ու ճշմարտապաշտ ամբողջութիւն մը, այդ պարունակով զայն շրջանառութեան մէջ դնելու առաջադրութեամբ:

Խիստ կարելոր է անյետաձգելի պարտաւորութիւն մըն է ասիկա, թէեւ ուշացած, որովհետեւ երբ կը խօսուի, կը գրուի ու կը քարոզուի հողերու վերադարձին, ինչքերու վերատիրացումին, իրաւունքներու վերականգնման ու մանաւանդ՝ *հատուցումներու* վերապահանջարկման մասին, նոր սերունդը չմտածէ «ի՞նչ պիտի ընենք»ի, «ո՞վ պիտի տայ»ի, «ո՞վ պիտի երթայ»ի, «ի՞նչ պիտի ըլլայ»ի

Եւ այլ նմանօրինակ արտայայտութիւններու մասին:

Այս թերացումներուն կամ կաղացումներուն գլխաւոր պատճառը պէտք է նկատել Պահանջատիրութիւնը հետապնդելու *կեդրոնախոյս* ու *կեդրոնաբաշխ* դրուածքները, մինչդէռ ասոր կարճ ճամբան *կեդրոնաձիգ* ու *կեդրոնամետ* ընտրանքն է, անշուշտ, ինչպէս վերը յիշեցինք, արհեստավարժներու գլխաւորութեամբ եւ արհեստավարժական գործունէութեամբ, ուր Պահանջատիրութիւնը դրուի իր իսկական ուղեգիծին վրայ, առանց շեղումներու ու թերումներու:

Թէ ինչպէ՞ս Պահանջատիրութեան պահանջքները ինքզինքնին պիտի վերանորոգեն ու վերապարտաւորեցնեն, ատիկա լուրջ, ուսումնասիրուած ու գիտականացած հսկայական թղթածրար մըն է, մէկ կողմէն՝ մեր նոր սերունդը *ամռոյշ* հունաւորումի մէջ դնելով, իսկ միւս կողմէն՝ աշխարհի պատկան շրջանակները *ճշգրտօրէն* ուղղադրելով:

Այլապէս, եթէ *կրկնելու* ու *կրկնուելու* թաւալքին մէջ պիտի մնանք, առանց Պահանջատիրութեան տալու «բաբախուն» զարկ, հայ թէ օտար իրականութիւններէ ներս, կը նշանակէ թէ՛ յիսնամեակը կը մնայ հարիւրամեակ, իսկ այս վերջինն ալ...- հարիւր յիսնամեա՞կ:

